

Lektionsplanering

Ärskurs: Ärskurs 3

Ämne: Historia

Tema: Järnålder

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Järnålderns tro och ritualer.

Betygskriterium (E)

Eleverna kan berätta om de religiösa och spirituella traditionerna under järnåldern.

[Lgr22, Historia, Åk. 1-3]

Lärarledda instruktioner

1. Inledning om tro och religion (20 min)

- Diskutera vikten av tro och religion under järnåldern.
- Fraga eleverna vad de vet om religioner och tro i historien.
- Presentera exempel på de gudar och mytologiska varelser som var vanliga under järnåldern i Norden, som Oden och Freja.
- Fråga eleverna vilken betydelse dessa gudar hade för människor i sin vardag.

2. Ritualer och ceremonier (15 min)

- Beskriv olika typer av ritualer, t.ex. högtider, begravningar och tusentals ars firande.
- Berätta om hur människor kan ha genomfört ceremonier för att hedra sina gudar.
- Dela ut korta berättelser eller myter som kan ha influerat ritualerna.

3. Praktisk aktivitet - Göra amuletter (10 min)

- Egna små amuletter kan skapas av eleverna med förenklade material (papper, snöre, färg).
- Varje elev ska anpassa sin amulett baserat på en gud eller ett fenomen de har lärt sig om.

4. Sammanfattning och gruppdiskussion (5 min)

- Sammanfatta vad eleverna lärt sig om tro och ritualer under

järnåldern.

- Låt eleverna diskutera i par om hur de tror att religion och tro har påverkat människors liv och samhället då och nu.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Religiösa trosystem:** Vad trodde människor på under järnåldern?
- **Gudar och mytologiska varelser:** Namn och betydelse av viktiga gudar i nordisk mytologi.
- **Ritualer:** Vilka ceremonier genomfördes för att hedra gudarna?
- **Kulturell betydelse:** Hur påverkade religionen samhällsorganisation och traditioner?
- **Amuletter:** Betydelsen av skyddande föremål och symboler.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Amulett	Ett föremål som bärs för att ge skydd eller lycka.	Från latin "amuletum".
Ritual	En serie handlingar utförda i en specifik ordning, ofta som en del av en religiös tradition.	Från latin "ritualis".
Mytologi	Studiet av myter och deras betydelse i kulturer.	Från grekiska "mythologia".

Diskussionsfrågor

- A. Vilka gudomliga krafter tror ni var mest betydelsefulla för människorna i järnåldern?
- B. Hur tror ni att ritualer och ceremonier kan påverka människor idag?
- C. Har ni någonsin deltagit i en tradition som påminner om ritualer från järnåldern?

Aktivitet

Eleverna kommer i grupper att skapa en kort skådespel för att presentera en av de ritualer de har lärt sig om. De ska utföra sina uppgifter och ge bakgrundsinformation om betydelsen av ceremonin.

Exit-ticket

Fråga

Vad är en amulett och dess syfte?

Nämn en gud från järnåldern.

Vilken betydelse hade ritualer för människor?

Svar

Ett föremål för skydd och tur.

Oden, Freja eller Tor.

De förde samman människor och stärkte det kulturella bandet.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en berättelse (minst en sida A4) om en person som lever under järnåldern och deras upplevelse av en ritual, tänk på att knyta an till kända gudar och trosuppfattningar.

Citat

"Tron är inte en känsla, det är en väg till att förstå livet." - Franklin D. Roosevelt

Detta citat är relevant för att förstå hur religionen under järnåldern bidrog till att forma människors liv och samhällsstrukturer.

Tags: [Lektion](#)